

Raadsvoorstel

Documentnummer : INT-21-59753
Team : Ruimtelijk beleid
Onderwerp : Jaarrekening 2020 en begroting 2022 Centraal Nautisch
Beheer Noordzeekanaalgebied

Inleiding

Vanuit het Centraal Nautisch Beheer (CNB) zijn op 31 maart jl. de CNB jaarstukken per email (IN-21-72375) aan de gemeente Beverwijk aangeboden. Het gaat om de CNB begroting 2022 op hoofdlijnen (INT-21-59851) en de CNB Jaarrekening 2020 (INT-21-59850).

Conform de artikelen 15 en 16 van de gemeenschappelijke regeling CNB uit oktober 2017 (INT-17-39612) wordt de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld zijn gevoelens te doen blijken over de CNB begroting 2022 op hoofdlijnen en de CNB Jaarrekening 2020.

Relatie met collegeprogramma

Citaat collegeprogramma: "Door samen te werken binnen het Noordzeekanaalgebied en met Amsterdam IJmuiden Offshore Port (AYOP) proberen we de schaarse fysieke en milieuruimte zo optimaal mogelijk te benutten.

Tegelijkertijd werken we in deze platforms aan de betrokkenheid, positionering en profilering van de voor Beverwijk en de regio zo belangrijke economische sectoren."

Relatie met gemeentebegroting / budgetregels

Het CNB heeft de uitvoering van haar publieke taken gemandateerd aan de Dienst Havenmeester (DHM) van Port of Amsterdam (PoA). De met de publieke taakuitoefening gemoeide kosten worden volledig gedekt door PoA. Er zijn daarmee geen financiële consequenties en geen financiële risico's voor de gemeente Beverwijk.

Relatie met regionale samenwerking / MRA

Het CNB is een gemeenschappelijke regeling waarin de havengemeenten van het Noordzeekanaal (Beverwijk, Amsterdam, Zaanstad en Velsen) samenwerken aan een veilig, vlot en duurzaam gebruik van de nautische ruimte in het Noordzeekanaalgebied.

Eerdere besluiten / bestaand beleid / nieuw beleid

Raadsbesluit 25 juni 2020: kennisgenomen van de jaarrekening 2019 en ingestemd met de begroting 2021 van de gemeenschappelijke regeling Centraal Nautisch Beheer Noordzeekanaalgebied (INT-20-55429).

Motivering voorgesteld besluit

Het Centraal Nautisch Beheer Noordzeekanaalgebied is een samenwerkingsverband van de gemeenten Beverwijk, Amsterdam, Zaanstad en Velsen. Het CNB is verantwoordelijk voor een veilige, vlotte en milieuverantwoorde afwikkeling van het scheepvaartverkeer. De uitvoering van deze taak heeft het CNB belegd bij de DHM van PoA.

De scheiding van publieke en private belangen is geborgd in het Havenmeesters-convenant dat door het CNB met het Havenbedrijf Amsterdam NV is gesloten. De gemeente Beverwijk participeert sinds de oprichting in 1994 in het CNB.

CNB-begroting 2022 op hoofdlijnen

Kerntaken

De kerntaak van de DHM is het creëren van een veilige, vlotte en duurzame afhandeling van de scheepvaart. In dit kader is de DHM onder meer gericht op beleidsontwikkeling, implementatie en operationele uitvoering (onder andere verkeersbegeleiding, sluisplanning en toezicht & handhaving). DHM bestaat uit een afdeling Beleid en een afdeling Operatie, die nauw met elkaar samenwerken om de publieke taken uit te voeren.

Geen financiële consequenties

De Beverwijkse deelname aan het CNB heeft geen financiële consequenties en of risico's, aangezien de CNB-begroting wordt gedragen door Port of Amsterdam. Wel is de CNB-begroting een jaarlijkse middel om inzicht te krijgen in de wijze waarop het CNB zijn publieke taken invult. Tevens geeft het inzicht in de speerpunten die voor 2022 zijn benoemd om de dienstverlening te verbeteren.

Inzet 2022 en verder

In de CNB-begroting 2022 worden een aantal belangrijke beleidsdoelen genoemd waarop de Divisie Havenmeester in de komende periode inzet wil gaan plegen.

Visie Havenmeester 2030

In 2020 is de Visie Havenmeester 2030 opgeleverd. De visie is opgesteld om binnen de mandaten van het Rijk, het CNB NZKG en de gemeente Amsterdam richting te geven aan de keuzes van nu. Bij het opstellen van deze Visie is geïnventariseerd welke ontwikkelingen DHM de komende tien jaar op zich af ziet komen. Vervolgens zijn op vier thema's (veilig, vlot, duurzaam en digitaal) ambities vastgesteld. Deze ambities zijn uitgewerkt in vier programma's: Bereikbare Haven, Veilige Haven, Schone Scheepvaart en Data gedreven Havenmeester. De komende 2-3 jaar zullen vanuit deze programma's acties worden uitgezet om de ambities te realiseren.

Bereikbare haven

Het Programma Bereikbare Haven richt zich op een veilige, vlotte, duurzame en toekomstbestendige bereikbaarheid van de zeehavens in het NZKG. Vanuit dit programma worden acties ingezet om de vaarweg veilig te stellen, de nautische veiligheid te garanderen en de verbinding met het achterland te waarborgen. Een belangrijke mijlpaal in 2022 is de oplevering van de nieuwe Zeesluis in IJmuiden. Daarnaast blijft DHM nauw betrokken bij ruimtelijke ontwikkelingen in de regio, zoals de inrichting van het IJ, om de nautische belangen namens het CNB NZKG te vertegenwoordigen. Ook worden ontwikkelingen op de Noordzee, autonome scheepvaart en klimaatverandering de komende tijd gemonitord, zodat hierop tijdig kan worden geanticipeerd.

Datagedreven havenmeester

Een veilig, vlot en duurzaam scheepvaartproces is gebaat bij data gedreven processen. Dit helpt om een actuele informatiepositie te hebben van de haven, om voorspellingen te kunnen doen en om beoordelingen zoveel mogelijk geautomatiseerd te laten verlopen. Om dit te bevorderen, is het Programma Data Gedreven Havenmeester ontwikkeld. Vanuit dit programma worden acties uitgewerkt langs vier pijlers: data gedreven werken, data delen met partners, slimme scheepvaart faciliteren en ruimte voor innovatie. Dit zal worden toegepast op vijf kernprocessen van DHM: toelating van schepen en beoordeling van scheepsmeldingen, inspecties, verkeersbegeleiding, toezicht en handhaving en incidentmanagement.

Veilige haven

Veiligheid is één van de kerntaken van DHM en randvoorwaarde voor alle activiteiten in de haven. In 2020 is het Programma Veilige Haven opgeleverd. Vanuit dit Programma is de ambitie vastgesteld om meer data- en risico-gestuurd te gaan werken. Concreet betekent dit: 1) een goede informatiepositie hebben over veiligheid, zodat op basis hiervan continu verbeteringen kunnen worden doorgevoerd en

2) inzicht hebben in de grootste risico's in het Noordzeekanaalgebied, zodat activiteiten hierop gericht kunnen worden ingezet. Op basis van de nieuwe havenveiligheidsbeoordelingen zal het Havenveiligheidsplan Noordzeekanaalgebied in 2021-2022 worden geactualiseerd. In dit plan zal meer aandacht worden besteed aan actuele veiligheidsvraagstukken zoals cyber, activisme en ondermijning.

Schone Scheepvaart

Het Programma Schone Scheepvaart zal op basis van het emissiemodel ambities formuleren om emissies te reduceren. Vervolgens zullen acties worden geformuleerd om dit te realiseren. Daarnaast is het streven om in 2022 het veilig bunkeren van nieuwe brandstoffen waaronder waterstof en methanol mogelijk te maken in het NZKG.

CNB-jaarrekening 2020

Beleidsrealisaties

Impact corona

Omdat DHM verantwoordelijk is voor vitale operationele processen in de haven, is kort na de uitbraak van de coronapandemie in Nederland actie ondernomen om de continuïteit hiervan te waarborgen. Allereerst zijn er verschillende preventieve en repressieve maatregelen geïmplementeerd. Daarnaast zijn er ook continuïteitsplannen opgesteld, voor het geval er sprake zou zijn van grootschalige uitval van operationeel personeel.

Dankzij deze maatregelen is er geen sprake geweest van grootschalige uitval van operationeel personeel en is de publieke taakuitoefening in 2020 niet in het geding geweest. Vanwege de Corona-maatregelen in 2020 zijn er wel minder inspecties uitgevoerd dan oorspronkelijk gepland. In deze situatie is ervoor gekozen om zoveel mogelijk risico-gestuurd te werken en essentiële inspecties door te laten gaan.

Vanwege corona-pandemie kon SAIL in 2020 niet doorgaan. Door de organisatie is besloten om de editie niet uit te stellen, maar af te gelasten. Dit betekent dat de volgende editie in 2025 op de agenda staat.

Visie Havenmeester 2030

Zoals bij de CNB-begroting 2022 al gemeld is in 2020 de Visie Havenmeester 2030 opgeleverd. De visie beschrijft welke ontwikkelingen DHM de komende tien jaar op zich af ziet komen. Op basis hiervan zijn op de thema's veilig, vlot, duurzaam en digitaal ambities vastgesteld. De ambities zijn uitgewerkt in vier programmaplannen met acties voor de komende 2-3 jaar: bereikbare haven, datagedreven havenmeester, veilige haven en schone scheepvaart

Bereikbare haven

Het Programma Bereikbare Haven is opgericht om de bereikbaarheid van de zeehavens in het Noordzeekanaalgebied te garanderen. Een belangrijke actie die hieronder valt is de bouw van de nieuwe zeeluis in IJmuiden. In 2020 heeft DHM met name de veiligheid van het scheepvaartproces tijdens de bouw gewaarborgd en is gestart met de voorbereiding van de operationalisatie in 2022.

Om de veilige en vlotte doorstroming van het scheepvaartverkeer te bevorderen, zijn in 2020 boven de Velserspoortunnel tijdelijke verkeersmaatregelen getroffen. Ter ondersteuning van die maatregelen zijn baggerwerkzaamheden uitgevoerd.

Een ander belangrijk traject in 2020 waarin DHM namens het CNB de nautische belangen heeft vertegenwoordigd, is de totstandkoming van het 'Advies Oeververbindingen Rijkswateren Amsterdam' van Commissie D'Hooghe dat in 2020 is opgeleverd. De commissie is gevraagd om een advies uit te brengen over een inrichtingsplan voor het IJ met het oog op de verschillende ontwikkelingen die de komende 20-40 jaar worden verwacht.

Datagedreven haven

De ambitie van het Programma Data gedreven Havenmeester is om op basis van data het scheepvaartproces te optimaliseren. Op basis van data heeft DHM namelijk een actueel beeld van de haven, kunnen voorspellingen worden gedaan en verlopen beoordelingen geautomatiseerd. De inzet is om het hele planproces voor schepen gedigitaliseerd te krijgen waardoor een agent met één druk op de knop zijn schip plannen voor de scheepvaartbegeleiding en -indien van toepassing- de sluispassage en nautische dienstverleners.

Veilige haven

Het Programma Veilige Haven heeft de ambitie om data gedreven en risico-gestuurd te werken. Het programma omvat activiteiten op het gebied van safety, security en cyber. Op het gebied van safety is in 2020 een nautische veiligheidssystematiek opgeleverd. Ten aanzien van security zijn in 2020 alle verbeterpunten naar aanleiding van de EU-inspectie in 2019 opgepakt. De EU-commissie heeft ingestemd met de voorgedragen oplossingen en doorgevoerde verbeteringen en daarmee is de inspectie in 2020 afgerond. In het kader van cybersecurity is in 2020 een risicoanalyse uitgevoerd en zijn de cyberrisico's in kaart gebracht voor verschillende terminals en dienstverleners in de haven. Hier zal in 2021 opvolging aan worden gegeven.

Schone scheepvaart

Het doel van het Programma Schone Scheepvaart is emissiereductie van schepen in de haven. In 2020 heeft PoA met de oplevering van het Emissiemodel een belangrijke stap gezet in het meten van de uitstoot van de industrie en de scheepvaart in het havengebied. Dit is een belangrijke basis om de ambities voor emissiereductie vast te stellen. In het kader van nieuwe brandstoffen is in samenwerking met DHM van Port of Rotterdam de LNG Ready Terminal richtlijn opgesteld. Dit is een richtlijn om haventerminals gereed te maken om schepen met LNG te ontvangen.

Havenafvalplan

DHM voert het Havenafvalplan (HAP) uit namens de vier CNB-gemeenten. In het HAP wordt de inzameling van scheepsafval geregeld. In reactie op recente marktontwikkelingen is medio 2020 besloten om de tarieven voor het afgifrecht in het Havenafvalplan te wijzigen.

Financiële jaarrekening CNB

Totaaloverzicht van Baten en Lasten

Het CNB Noordzeekanaalgebied heeft de uitvoering van haar publieke taken gemandateerd aan de Directeur CNB NZKG. De met de publieke taakuitoefening gemoeide kosten worden volledig gedekt door PoA. Het saldo van baten en lasten van het CNB Noordzeekanaalgebied bedraagt derhalve per definitie € 0.

Toelichting bedrijfsopbrengsten

De totale bedrijfsopbrengsten van de publieke taakuitoefening door het CNB NZKG waren in 2020 € 2,3 mln. De bedrijfsopbrengsten bestonden grotendeels uit opbrengsten uit het Havenafvalstoffenplan (€ 2,1 mln). De overige opbrengsten bestonden met name uit doorbelastingen van geleverde diensten aan de CNB-gemeenten.

Toelichting lasten

De totale lasten van de publieke taakuitoefening door het CNB NZKG, inclusief de toegerekende indirecte kosten, afschrijvingen en financieringslasten, bedroegen in 2020 € 25,3 mln.

De personele lasten bestaan uit loonkosten voor personeel van de DHM, overige personeelslasten (met name opleidingskosten) en kosten van externe inhuur. De personeelskosten waren in 2020 lager dan begroot (€0,8 mln) en hoger dan in 2019 (€ 0,4 mln). De afname ten opzichte van de begroting wordt met name verklaard doordat er gemiddeld 4,1 fte minder in dienst waren dan begroot, vanwege verloop van personeel en door het langer openstaan van bepaalde vacatures.

De toename ten opzichte van 2019 wordt veroorzaakt door een verhoging van de salarissen als gevolg van een CAO verhoging per 1 april 2020, alsmede een toename in fte's (+2 fte).

Exploitatielasten bestaan vooral uit nautische kosten van de vaartuigen (onderhoud en brandstof), de kosten voor het inzamelen van afvalstoffen in het kader van het Havenafvalstoffenplan, advieskosten en kosten van de nautische IT-systemen die het primaire scheepvaartproces ondersteunen

Deze kosten lagen in 2020 € 0,6 mln lager dan begroot. Dit wordt met name verklaard door lagere IT-kosten doordat bepaalde projecten zijn doorgeschoven naar 2021 en vanwege de lopende contractonderhandelingen rondom IT-applicaties, waarbij de begroting conservatief is opgesteld. Als gevolg van indexaties zijn de werkelijke kosten wel toegenomen ten opzichte van 2019.

De gerealiseerde afschrijvingen in 2020 liggen € 0,2 mln onder begroting. Dit komt doordat er in de begroting was uitgegaan van enkele grote investeringen in 2020, met name vervanging van het representatievaartuig en hybridisering van patrouillevaartuigen. Doordat deze projecten meer tijd in beslag nemen zijn deze nog niet gerealiseerd en hebben derhalve ook niet geleid tot afschrijvingen.

Voorstel

Het college spreekt het vertrouwen uit dat met de voorgestelde plannen en aanpak van het CNB voor 2022 en de daarop volgende jaren de publieke (haven)belangen voor Beverwijk en het NZKG goed geborgd zijn. De CNB Jaarrekening 2020 geeft geen aanleiding voor een inhoudelijke reactie en kan ter kennisneming worden aangenomen. Op basis daarvan wordt aan de raad voorgesteld een positieve reactie aan de directeur van het CNB te doen uitgaan over de voorliggende jaarstukken. De reactie namens de gemeente Beverwijk is verwoord in de brief met kenmerk UIT-21-71162.

Consequenties voorgesteld besluit

De directeur van het CNB wordt via de brief met kenmerk UIT-21-71162 schriftelijk op de hoogte gebracht van de positieve reactie van de Beverwijkse gemeenteraad.

Verdere procedure

De reactie van de gemeenteraad van Beverwijk zal worden meegenomen bij de vaststelling van de begroting tijdens de eerstvolgende CNB-bestuursvergadering. Aangezien het bestuur vergadering is gepland op 15 juni as. zal het CNB-begroting moeten worden vastgesteld onder het voorbehoud van goedkeuring door de Beverwijkse gemeenteraad.

Voorgesteld besluit en commissieadvies

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig bijgevoegd ontwerpbesluit. Het advies van de commissie treft u aan in de beknopte besluitenlijst van de Raadscommissie.

Beverwijk, 25 mei 2021
burgemeester en wethouders van Beverwijk,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

drs. E.R. Loenen

drs. M.E. Smit

Raadsbesluit

Documentnummer : INT-21-59753
Team : Ruimtelijk beleid
Onderwerp : Jaarrekening 2020 en begroting 2022 Centraal Nautisch
Beheer Noordzeekanaalgebied

De raad van de gemeente Beverwijk;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 25 mei 2021, nummer INT-21-59753;

gehoord de Raadscommissie;

gelet op de artikelen 15 en 16 van de gemeenschappelijke regeling Centraal Nautisch Beheer Noordzeekanaalgebied;

b e s l u i t :

1. De CNB Jaarrekening 2020 (INT-21-59850) voor kennisneming aan te nemen omdat deze geen aanleiding geeft tot het maken van op- en aanmerkingen;
2. In te stemmen zijn positieve gevoelens te doen blijken ten aanzien van de begroting 2022 op hoofdlijnen van het Centraal Nautisch Beheer (INT-21-59851) en deze kenbaar te maken via de brief met kenmerk UIT-21-71162.

Beverwijk,
de raad voornoemd,
de griffier,

de voorzitter,